

Stanovisko

hlavného kontrolóra mesta k návrhu rozpočtu Mesta Nitry na rok 2022 s výhľadom na roky 2023-2024

Podľa § 18f ods.1 písm. c) zákona č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám odborné stanovisko k návrhu viacročného rozpočtu mesta Nitry na roky 2022 - 2024. Podkladom pre vypracovanie stanoviska bol spracovaný návrh viacročného rozpočtu mesta na roky 2022 - 2024 v členení podľa rozpočtovej klasifikácie a v programovej štruktúre.

1. Preverenie dodržania zákonných povinností pri zostavovaní návrhu viacročného rozpočtu

Návrh viacročného rozpočtu Mesta Nitry na roky 2022–2024 bol zostavený v súlade s platnou legislatívou, zákonom č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p., zákonom č.523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p..

Na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2022-2024 vydalo Ministerstvo financií SR príručku pod čís. MF/005766/2021-411. V zmysle tohto dokumentu sú jednotlivé subjekty, ktorých rozpočty tvoria rozpočet verejnej správy, povinné zapracovať do návrhov svojich rozpočtov finančné toky zo štátneho rozpočtu a z rozpočtov ostatných subjektov verejnej správy v súlade s návrhom rozpočtu verejnej správy. Mesto Nitra pri zostavovaní návrhu rozpočtu postupovalo v súlade s vydanou Príručkou.

V zmysle zákona č.583/2004 Z.z. mesto zostavilo návrh viacročného rozpočtu na roky 2022-2024, pričom záväzným rozpočtom je rozpočet na príslušný rozpočtový rok (r. 2022) a príjmy a výdavky rozpočtov na roky 2023 a 2024 nie sú v zmysle § 9 uvedeného zákona záväzné.

Návrh rozpočtu je spracovaný v zmysle platnej rozpočtovej klasifikácie vydannej MF SR, ktorá je pre obce záväzná.

Podľa §10 zákona č.583/2004 Z.z. sú obce povinné zostaviť rozpočet vnútorne členený na:

- a) bežné príjmy a bežné výdavky (bežný rozpočet)
- b) kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (kapitálový rozpočet)
- c) finančné operácie

Bežný rozpočet musí byť zostavený ako vyrovnaný alebo prebytkový, schodkový sa môže zostaviť iba v prípade, ak sa vo výdavkoch bežného rozpočtu rozpočtuje použitie

účelovo určených prostriedkov zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu EÚ nevyčerpaných v minulých rokoch. Kapitálový rozpočet sa zostavuje ako vyrovnaný alebo prebytkový, schodkový sa môže zostaviť iba v prípade, ak tento schodok možno vykryť zostatkami finančných prostriedkov z minulých rokov, návratnými zdrojmi financovania, alebo je tento schodok krytý prebytkom bežného rozpočtu v príslušnom rozpočtovom roku. Uvedené ustanovenie zákona bolo pri zostavovaní rozpočtu dodržané.

Návrh viacročného rozpočtu na roky 2022-2024 je zostavený v programovej štruktúre, programový rozpočet obsahuje údaje o zámeroch a cieľoch mesta vo finančnom vyjadrení. Zostavením programového rozpočtu je splnená povinnosť vyplývajúca z ustanovenia § 4 a § 9 zákona č. 583/2004 Z.z.

Predložený návrh rozpočtu je zostavený v súlade s čl. 9 ods.1 ústavného zákona č.493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti v z.n.p., podľa ktorého sú subjekty verejnej správy povinné zostavovať svoj rozpočet najmenej na tri rozpočtové roky, pričom súčasťou návrhu rozpočtu je aj schválený rozpočet na bežný rozpočtový rok, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka a údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce dva rozpočtové roky.

Návrh viacročného rozpočtu Mesta Nitry na roky 2022-2024 je v súlade s § 9 zákona č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p. zverejnený na úradnej tabuli a internetovej stránke mesta, čím je dodržaná povinnosť zverejnenia najmenej 15 dní pred jeho schválením, aby sa k nemu mohli obyvatelia mesta vyjadriť.

Zhrnutie: Konštatujem, že návrh viacročného rozpočtu Mesta Nitry na roky 2022-2024 bol spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi.

2. Tvorba návrhu rozpočtu na rok 2022

Vzhľadom na ustanovenie § 9 ods.4 zákona č.583/2004 Z.z., ako aj čl. V ods.2 Rozpočtových pravidiel mesta Nitry, z dôvodu nezáväznosti príjmov a výdavkov rozpočtov na roky nasledujúce po príslušnom rozpočtovom roku, predmetom tejto časti stanoviska je posúdenie návrhu rozpočtu na rok 2022.

V zmysle čl. VI odst.4 Rozpočtových pravidiel Mesta Nitry mestské zastupiteľstvo každoročne schvaľuje pravidlá zostavovania rozpočtu na nasledujúci kalendárny rok.

Proces prípravy rozpočtu sa riadil Pravidlami zostavovania rozpočtu mesta na rok 2022, ktoré schválilo mestské zastupiteľstvo uzn.č. 206/2021-MZ zo dňa 24.6.2021. Mestské zastupiteľstvo na svojom zasadnutí dňa 14.10.2021 uzn.č.322/2021-MZ prerokovalo Návrh východiskových ukazovateľov do návrhu rozpočtu na rok 2022 a to konkrétne: príjmy a objemy výdavkov, ktoré zahŕňali základné požiadavky pre jednotlivé rozpočtové kapitoly, a limity príspevkov pre príspevkové organizácie zriadené mestom a vrátilo materiál na dopracovanie v zmysle diskusie.

K prepracovanému materiálu rokovalo mimoriadne mestské zastupiteľstvo dňa 28.10.2021 a uzn. čís. 349/2021-MZ mestské zastupiteľstvo zobralo na vedomie Východiskové ukazovatele (príjmy a objemy výdavkov) do návrhu rozpočtu na rok

2022 a uložilo prednostovi MsÚ a správcom rozpočtových kapitol v súčinnosti s odborom ekonomiky a rozpočtu a riaditeľmi rozpočtových organizácií spracovať návrh rozpočtu mesta a zároveň uložilo prednostovi MsÚ predložiť informatívnu správu o zámeroch na predaj prebytočného majetku mesta do najbližšieho zasadnutia mestského zastupiteľstva.

Návrh rozpočtu na rok 2022 je spracovaný a predložený na schválenie ako vyrovnaný. Bežný rozpočet je zostavený ako **prebytkový v sume 3 538 860 eur** (vrátane škôl a CVČ), čím je splnená povinnosť vyplývajúca z ustanovenia § 10 ods.7 zákona 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v z.n.p.

Kapitálový rozpočet je zostavený ako **schodkový v čiastke - 1 899 480 sume eur**. Súčasťou návrhu rozpočtu sú aj finančné operácie, ktoré zahŕňajú prevod prostriedkov z rezervného fondu, prostriedky z predchádzajúcich rokov (použitie Fondu mestského rozvoja), splátka návratnej finančnej výpomoci od Nitrianskej investičnej s.r.o., a prostredníctvom ktorých sa vykonáva splácanie návratných zdrojov financovania. Zostatok finančných operácií predstavuje zápornú hodnotu **- 1 639 380 eur**.

Potreba zostavenia prebytkového bežného rozpočtu vyplýva z potreby krytia schodku kapitálového rozpočtu a potreby úhrady návratných zdrojov financovania - záporného zostatku finančných operácií (§10 odst.7 zákona č.583/2004 Z.z.).

Príjmy

Návrh rozpočtu mesta počíta s príjmami v objeme **85 155 400 eur** (vrátane príjmov škôl, CVČ a príjmových finančných operácií). Zmeny v príjmovej časti rozpočtu oproti východiskovým ukazovateľom nastali zaradením položiek:

- 411007 Splátka návratnej finančnej výpomoci NI s.r.o. vo výške 70 000 €
- 453 Fond mestského rozvoja -nevyčerpané prostriedky z rokov 2020,2021 vo výške 1 379 200 €.

Zo štruktúry príjmov je zrejmé, že najstabilnejšou a najvýznamnejšou zložkou príjmovej časti rozpočtu sú daňové príjmy v objeme 54 335 tis. eur, čo predstavuje cca 63,81% z celkového objemu príjmov (v schválenom rozpočte roku 2021 predstavovali 57,11%). Vyššie % pomeru oproti predchádzajúcemu roku je z dôvodu, že v schválenom rozpočte 2021 boli zapojené v príjmoch úvery (v roku 2021 boli príjmy schválené vo výške 88 353 260 €).

Najvyšší podiel z daňových príjmov predstavuje výnos dane z príjmov fyzických osôb poukázaný zo štátneho rozpočtu, ktorý je naplánovaný v predpokladanej výške 36 372 230 €. Príjem výnosu DPFO je vyšší o 3 463 tis. € oproti schválenému rozpočtu 2021. V čase spracovania tohto stanoviska bola už Ministerstvom financií SR zverejnená prognóza podielu obcí na výnose dane z príjmov FO. **Prognóza MF SR je o – 348 456 € nižšia** oproti navrhnutému príjmu, preto odporúčam mestskému zastupiteľstvu schváliť výšku tohto príjmu na úrovni prognózy MF SR.

Príjmy z miestnych daní a poplatkov sú v návrhu rozpočtu zapracované v zmysle schválených sadzieb príslušných VZN.

Kapitálové príjmy vo výške 2 630 000 € zahŕňajú príjmy z predaja majetku napočítané v zmysle uzn.čís. 377/2021-MZ, ktorým mestské zastupiteľstvo zobralo na vedomie „Informatívnu správu o zámeroch odpredaja nehnuteľností vo vlastníctve mesta“ a uložilo prednostovi úradu predložiť v termíne do 30.6.2021 na zasadnutie MZ zábery

na odpredaj nehnuteľností v zmysle predloženej správy. Tento príjem bude na 100% naplnený až po schválení odpredajov.

Príjmy rozpočtových organizácií (škôl, CVČ) predstavujú hlavne príjmy z prenájmov voľných priestorov škôl, príjmy za školné - poplatky za školské kluby, CVČ a príjmy z poplatku za režijné náklady v zariadeniach školského stravovania. Príjmy a výdavky rozpočtových organizácií sú v zmysle platných pravidiel súčasťou rozpočtu mesta.

Príjmové finančné operácie zahŕňajú najmä použitie rezervného fondu vo výške 2 600 tis. €, ktorý je navrhnutý na krytie výdavkových finančných operácií – splátok istín z úverov a ďalej zahŕňajú zapojenie prostriedkov z predchádzajúcich rokov – Fondu mestského rozvoja a to vo výške jeho nevyčerpaného zostatku.

Návrh príjmov na rok 2022 (85 155 400 eur) je nižší oproti očakávanej skutočnosti plnenia príjmovej časti rozpočtu za rok 2021 (105 222 088 eur) o - 20 066 688 eur. Tento rozdiel spočíva hlavne v prijatí bankových úverov a tuzemských kapitálových transferov v roku 2021, v prijatí návratných finančných výpomocí od Nitrianskej investičnej s.r.o., v zapojení príjmových finančných operácií do rozpočtu mesta na rok 2021 (hlavne použitie rezervného fondu mesta) .

Návrh rozpočtu na rok 2022 neobsahuje v príjmových finančných operáciách zostatok prostriedkov z predchádzajúceho roka – prebytok rozpočtu, podľa údajov v dôvodovej správe bude zaradený do rozpočtu mesta na rok 2022 až pri schvaľovaní záverečného účtu za rok 2021. V prostriedkoch z predchádzajúcich rokov sú však zaradené nevyčerpané prostriedky Fondu mestského rozvoja.

Súčasťou návrhu rozpočtu je aj rozpočet príspevkovej organizácie Správa zariadení sociálnych služieb, ktorá okrem vlastných príjmov hospodári aj s transferom zo štátneho rozpočtu a rozpočtu mesta. V návrhu rozpočtu na rok 2022 je príjem z transferu štátneho rozpočtu nižší oproti roku 2021 o - 71 060 eur (pobytové a ambulantné služby sú financované zo štátneho rozpočtu v zmysle zákona o sociálnych službách) a zároveň transfer z rozpočtu mesta je medziročne vyšší o + 13 430 eur.

Možné riziká, ktoré môžu nastať pri plnení príjmovej časti rozpočtu:

Jedným z najvýznamnejších rizík naplnenia príjmovej časti rozpočtu je externý faktor, ktorý mesto nedokáže ovplyvniť a to je pandémia COVID-19. Pokiaľ bude pandemická situácia pretrvávajúť aj v roku 2022, môže to mať za následok zníženie príjmov nielen daňových, ale aj nedaňových (príjem z nájomného, parkovné, poplatky v materských školách a školských zariadeniach).

Ďalším možným rizikom je naplánovaný príjem z predaja majetku, nakoľko jeho výška je závislá na schvaľovaní predajov v mestskom zastupiteľstve až v priebehu roka 2022. Eliminovať toto riziko je možné iba v nevyhnutnom plnení uznesenia čís.377/2021-MZ.

Výdavky

Podľa Pravidiel zostavovania rozpočtu na rok 2022 boli odborom ekonomiky a rozpočtu spracované Východiskové ukazovatele (príjmy a objemy výdavkov) do návrhu rozpočtu na rok 2022, ktoré prerokovalo mimoriadne mestské zastupiteľstvo dňa 28.10.2021 a uzn. čís. 349/2021-MZ ho zobralo na vedomie a zároveň uložilo prednostovi MsÚ a správcom rozpočtových kapitol v súčinnosti s odborom ekonomiky a rozpočtu a riaditeľmi rozpočtových organizácií spracovať návrh rozpočtu mesta.

V predložennom návrhu rozpočtu sú zapracované zmeny oproti východiskovým ukazovateľom, ktoré sú spracovateľom popísané v dôvodovej správe. Celkové výdavky rozpočtu (vrátane škôl, CVC a výdavkových finančných operácií) sú naplánované v objeme **85 155 400 eur** (t.j. vo výške očakávaných príjmov), z toho bežné výdavky vo výške 74 937 340 eur, kapitálové výdavky vo výške 4 529 480 eur a finančné operácie (splácanie úverov) vo výške 5 688 580 eur.

V kapitole Odbor školstva, mládeže a športu nastala zásadná zmena oproti východiskovým ukazovateľom, keď pôvodne navrhované výdavky na obnovu školských budov v čiastke 1 mil.€ boli do návrhu rozpočtu na rok 2022 zaradené ako výdavky na rekonštrukciu školských objektov vo výške 860 000 € a na spolufinancovanie projektov na obnovu školských objektov vo výške 140 000 €, ktoré boli pôvodne naplánované v kapitole Projekty pre regionálny rozvoj. Tým sa uvoľnili zdroje na krytie zvýšených výdavkov určených na dotácie pre oblasť športu (z pôvodných 500 tis. na 650 tis. €).

Pri výdavkoch určených na rekonštrukciu školských budov chýba špecifikácia, na ktorých konkrétnych školských objektoch sa bude rekonštrukcia vykonávať.

Ďalšia zásadná zmena, ktorá nastala v návrhu rozpočtu oproti východiskovým ukazovateľom, je v odbore investičnej výstavby a rozvoja zaradenie kapitálových výdavkov na rekonštrukcie a modernizácie vo výške 1 379 200 € hradených z Fondu mestského rozvoja, rozdelených podľa katastrálnych území.

Pri preskúmaní celého návrhu rozpočtu mesta na rok 2022 som ďalej zistila nasledovné:
Výdavky rozpočtu mesta sú okrem programovej štruktúry organizačne usporiadané do kapitol, ktoré spravujú odborné útvary mestského úradu.

Vysoký objem výdavkov kapitoly **Vnútornej správy** (12,9 % z celkového rozpočtu) je zapríčinený aj z dôvodu zaradenia niektorých výdavkov do tejto kapitoly, ktoré organizačne nespádajú pod správu mestského úradu napr.: mzdové výdavky, stravovanie zamestnancov, prídely do sociálneho fondu a PHM Strediska mestských služieb.

Školstvo

Rozpočty škôl sú spracované prehľadne vrátane informácie, z akého zdroja budú výdavky financované. Rozpočty CVC a ZUŠ obsahujú aj rozdelenie transferu na originálne kompetencie podľa zdrojov krytia a to konkrétne výšku transferu hradenú z podielových daní a výšku transferu hradenú z ostatných príjmov mesta.

V rozpočtoch škôl pri prenesených kompetenciách nie sú zohľadnené aktuálne údaje o výške normatívu po Eduzber-e k 15.9.2021 na školský rok 2021/2022.

Do návrhu rozpočtu bolo zapracované dofinancovanie prenesených kompetencií ZŠ Krčméryho, ZŠ Novozámocká a ZŠ Sčasného v celkovej sume 335 000 €. Uvedeným základným školám každoročne nepostačujú financie zo štátneho rozpočtu určené na prevádzku.

V návrhu rozpočtu nie je zohľadnená schválená novela zákona č.526/2003 Z.z., ktorým NR SR schválila 100% financovanie cirkevných a súkromných škôl a školských zariadení, čo predstavuje dopad na rozpočet vo výške 87 tis. €. Po nadobudnutí jej účinnosti bude musieť mesto zmeniť VZN č.1/2019, ktorým sa určuje výška finančných prostriedkov na mzdy a prevádzku pre uvedené školy.

V kapitole **Projekty pre regionálny rozvoj** je zaradená položka „*Investície pre Mestský rozvoj*“ v čiastke 250 tis. €, ktorá nie je špecifikovaná o aké konkrétne investície sa jedná. Zmienka o tomto druhu výdavku nie je uvedená ani v dôvodovej správe. Zdrojom krytia tohto výdavku je výber poplatku za rozvoj naplánovaný v príjmoch v rovnakej čiastke.

V kapitole **Odbor investičnej výstavby a rozvoja** nie sú v návrhu rozpočtu zaradené žiadne konkrétne investičné akcie mesta, sú vyčlenené iba finančné prostriedky vo výške nevyčerpaného Fondu mestského rozvoja podľa jednotlivých katastrálnych území.

V kapitole **Splátky úverov a úrokov** sú zahrnuté okrem splátok istín dlhodobých úverov prijatých v minulých obdobiach aj 1.splátka úveru pôvodne schváleného ako kontokorentný úver vo výške 1 mil. €, ktorý bol v zmysle uzn. č.320/2021-MZ pretransformovaný na splátkový úver so splatnosťou do 31.12.2026.

V kapitole **Kreatívne Centrum** sú naplánované bežné výdavky vo výške 100% v zmysle harmonogramu projektu prislúchajúcemu na rok 2022, pričom 95% z nich t.j. 1 221 290 € sú naplánované v príjmoch ako refundácia nenávratného finančného príspevku zo štátneho rozpočtu. Kapitálové výdavky na spolufinancovanie rekonštrukcie kina Palace a budovy na Martinskom vrchu sú naplánované vo výške 5% spolufinancovania za celý projekt, nakoľko kapitálové výdavky na projekt budú financované zo štátneho rozpočtu formou predfinancovania.

V prípade, že sa mesto omešká so žiadosťami o platbu nenávratného finančného príspevku pri bežných výdavkoch, resp. príde k omeškaniu poskytnutia prostriedkov zo strany štátu formou refundácie, mesto nemá v návrhu rozpočtu vytvorenú rezervu na preklopenie takého možného stavu.

V jednotlivých príslušných kapitolách rozpočtu sú navrhnuté dotácie na cieľové oblasti v zmysle VZN č.9/2019 o poskytnutí dotácií z rozpočtu Mesta Nitra.

Identifikácia rizík vo výdavkovej časti návrhu rozpočtu:

- V odpadovom hospodárstve nedostatočné krytie výdavku na vývoz komunálneho odpadu aj napriek udržateľnosti tohtoročných cien zo strany NKS s.r.o., výdavok v návrhu rozpočtu zahŕňa fakturáciu za 11 mesiacov, v návrhu rozpočtu v tejto položke chýba cca 320 tis. €.
- Vo výdavku - „stočné za dažďovú vodu z miestnych komunikácií“ nie je zohľadnená aktuálna cena ZsVS a.s. za stočné, oproti východiskovým ukazovateľom chýba v tejto položke 200 tis.€.

Pozn.: V čase spracovania tohto stanoviska prebiehali rokovania so ZsVS a.s. na úrovni vedenia ohľadne zníženia cien.

- V oblasti mestskej verejnej dopravy nie je zahrnutý v návrhu rozpočtu výdavok – doplatok vyúčtovania dopravcovi Arriva Nitra a.s. za rok 2021 (rozdiel medzi zálohovými platbami a ročným vyúčtovaním), predpoklad doplatku vypočítaný z mesačných vyúčtovaní je cca 200 - 300 tis. €.
- Nedostatočná rezerva v návrhu rozpočtu na krytie nárastu cien energií, ktoré v súčasnosti nevieme predpokladať
- Neistota z vývoja verejných financií z dôvodu pretrvávajúcej pandémie a jej dôsledkov na makroekonomický vývoj

Odporúčania hlavného kontrolóra mesta na eliminovanie identifikovaných rizík v budúcoročnom rozpočte:

1. Mesto Nitra momentálne eviduje stav na rezervnom fonde, ktorý nie je prerozdelený, vo výške 1,5 mil. €.

Odporúčam tieto finančné prostriedky rezervného fondu ponechať na krytie identifikovaných rizík a zároveň odporúčam pri schvaľovaní záverečného účtu za rok 2021 ponechať zostatok prostriedkov na krytie možného výpadku príjmov ako rezervu.

2. Odporúčam dôsledne dodržiavať rozpočtovú rovnováhu a pri nenaplnení príjmov v plánovanej výške vykonať v roku 2022 okamžitú úpravu výdavkov, resp. viazanie výdavkov.

3. Odporúčam v roku 2022 pravidelne predkladať na každé zasadnutie mestského zastupiteľstva písomnú informáciu o aktuálnej finančnej situácii mesta.

Programový rozpočet

V súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy je návrh rozpočtu mesta na roky 2022-2024 zostavený aj v programovej štruktúre, t.j. výdavky rozpočtu mesta boli alokované do príslušných programov, ktoré sa vnútorne členia na podprogramy a prvky. Každý program, ktorý predstavuje súhrn aktivít má definovaný svoj zámer a cieľ, pričom zámer vyjadruje očakávaný pozitívny dôsledok dlhodobého plnenia príslušných cieľov a cieľ sa monitoruje a hodnotí merateľným ukazovateľom.

Programové rozpočtovanie je vo všeobecnosti systém založený na plánovaní úloh a aktivít subjektov samosprávy v nadväznosti na ich priority a alokovanie disponibilných rozpočtových zdrojov do programov, s dôrazom na výsledky a efektívnosť vynakladania rozpočtových prostriedkov. Inými slovami, programové rozpočtovanie je systém plánovania, rozpočtovania a hodnotenia, ktorý kladie dôraz na vzťah medzi verejnými rozpočtovými zdrojmi a očakávanými (plánovanými) výstupmi a výsledkami realizovaných činností, ktoré sú financované z rozpočtu subjektu samosprávy.

Aktuálna implementácia a spôsob využitia programového rozpočtovania pri tvorbe rozpočtu mesta nedosahuje potenciál svojich možností. Momentálne je programové rozpočtovanie využívané len na zber informácií, pri ktorom riadenie a priame prepojenie rozpočtu na dosahovanie cieľov chýba.

Od roku 2009 (odkedy je pre samosprávu zákonom stanovená povinnosť zostavovať rozpočet v programovej štruktúre) by už mal byť evidentný výsledok výhod programového rozpočtovania. V meste sa stále kladie väčší dôraz na štruktúru rozpočtu výdavkov usporiadaných do rozpočtových kapitol, ktoré kopírujú organizačnú štruktúru mestského úradu, pričom sa v niektorých prípadoch stáva, že výdavky, ktoré funkčne a účelom patria do inej kapitoly, sú zaradené do kapitoly, s ktorou funkčne nesúvisia napr. výdavky Strediska mestských služieb sú zaradené do kapitoly Vnútorná správa.

Jednoznačnou výhodou programového rozpočtu na rozdiel od rozpočtu podľa kapitol je skutočnosť, že nereprezentuje len výšku výdavkov, ale poskytuje podklady pre rozhodovanie o tom, prečo majú byť výdavky alokované a za akým účelom.

Proces tvorby rozpočtov a štruktúra rozpočtov miest a obcí Slovenska za posledných 12 rokov prešla svojim vývojom a v súčasnosti rozpočty miest a obcí neplnia len základnú zúčtovaciu funkciu, ale aj viaceré ďalšie aktivity spojené s riadením výdavkov, dosahovaním cieľov až po sledovanie pridanej hodnoty pre občanov. Tento efekt a prínos programového rozpočtovania na úrovni mesta nie je stále dosiahnutý.

Na základe uvedeného odporúčam v najbližšej budúcnosti zmenu rozpočtových pravidiel, odstúpiť od aktuálnej štruktúry rozpočtu a zamerať sa na novú štruktúru programového rozpočtu s ohľadom na aktuálne potreby prioritných oblastí s cieľom zabezpečiť efektívny nástroj riadenia verejných zdrojov.

Záver

Stanovisko hlavného kontrolóra k návrhu rozpočtu je zamerané najmä na posúdenie súladu návrhu rozpočtu s príslušnými právnymi predpismi, na identifikáciu prípadných rizík, resp. rezerv rozpočtovaných príjmov a výdavkov.

Návrh viacročného rozpočtu mesta Nitra na roky 2022 – 2024 je spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi – zákonom č.523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. a zákonom č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p.. Návrh rozpočtu zohľadňuje ustanovenia zákona č.582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v z.n.p., zákona č.564/2004 Z.z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. a zákona č.597/2003 Z.z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v z.n.p. a ostatné súvisiace právne normy.

Návrh rozpočtu odráža aktuálnu finančnú situáciu mesta, zabezpečuje financovanie základných funkcií samosprávy a preneseného výkonu štátnej správy za predpokladu dôsledného rešpektovania právnych predpisov a dodržiavania maximálnej hospodárnosti pri vynakladaní rozpočtových prostriedkov.

Na základe uvedených skutočností a popísaných rizík v stanovisku odporúčam mestskému zastupiteľstvu zohľadniť odporúčania hlavného kontrolóra mesta na eliminovanie identifikovaných rizík v budúcoročnom rozpočte a po ich akceptovaní a osvojení odporúčam mestskému zastupiteľstvu rozpočet Mesta Nitry na rok 2022 schváliť a rozpočet Mesta Nitry na roky 2023 – 2024 vziať na vedomie.

V Nitre 10.12.2021

**Ing. Darina Keselyová, v.r.
hlavný kontrolór mesta Nitry**